

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดขอนแก่น

1. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

1.1 จังหวัดขอนแก่นมีพื้นที่ทั้งหมด 6.8 ล้านไร่

- เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร 4.22 ล้านไร่ (62% ของพื้นที่ทั้งหมด) ประกอบด้วย

- นาข้าว 2,797,084 ไร่ (66%)

- พืชไร่ 948,178 ไร่ (23%)

หมายเหตุ : พื้นที่ปลูกยางพาราจังหวัดขอนแก่น ทั้งหมด 81,652-2-09 ไร่ เปิดกรีด 73,303-1-86 ไร่ ยังไม่ได้เปิดกรีด 8,349-0-23 ไร่ (ที่มา: การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดขอนแก่น ณ วันที่ 22 มิ.ย. 63)

- สวนผลไม้ ไม้ยืนต้น 91,041 ไร่ (2%)

- สวนผลไม้ ไม้ดอก/ไม้ประดับ 15,437 ไร่ (0%)

- เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอื่น ๆ 366,400 ไร่ (9%) เช่น การปลูกหม่อน ไม้ผล พืชผัก เป็นต้น

- แปลงหม่อน 4,261 ไร่

- เนื้อที่ใช้ประโยชน์นอกภาคการเกษตร 1,843,586 ไร่ (27%)

- เนื้อที่ป่าไม้ 742,018 ไร่ (11%)

1.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

ปริมาณน้ำฝนย้อนหลัง ปี 2558 จำนวน 1,006.1 มิลลิเมตร ปี 2559 จำนวน 1,368.1 มิลลิเมตร

ปี 2560 จำนวน 1,829 มิลลิเมตร ปี 2561 จำนวน 1,304.8 มิลลิเมตร ปี 2561 จำนวน 1,601.7 มิลลิเมตร

ปี 2562 จำนวน 879 มิลลิเมตร (ที่มา: สนง.เศรษฐกิจการเกษตรที่ 4)

1.3 ผลผลิตทั้งหมดรวมจังหวัดขอนแก่น ปี 2560 มีมูลค่า 204,122 ล้านบาท เป็นผลผลิตทั้งหมดรวมภาคเกษตร 21,369 ล้านบาท (10.46%)

1.4 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว 618.727 ตัน อ้อยโรงงาน 8,231,437 ตัน มันสำปะหลัง 732,135 ตัน ยางพารา 14,714.00 ตัน (เนื้อที่เปิดกรีดxผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรในพื้นที่ปลูกยางจังหวัดขอนแก่น เท่ากับ 202 กก.ต่อไร่ต่อปี) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 6,830 ตัน ถั่วเหลือง 4,872 ตัน

หมายเหตุ: ข้อมูลพืชเศรษฐกิจ ปีเพาะปลูก 2561/62 ผ่านคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพข้อมูล ยกเว้น ข้อมูลยางพารา ผ่านคณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านพืช ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.5) ทรัพยากรดินและความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

(สถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น)

ทรัพยากรดินของจังหวัดขอนแก่นจะเป็นดินที่เป็นปัญหา ประกอบด้วย ปัญหาดินทราย ดินกรด ดินเค็ม ดินตื้น รายละเอียดดังตาราง สภาพปัญหาทรัพยากรดินจังหวัดขอนแก่น

ตาราง แสดงสภาพปัญหาทรัพยากรดินจังหวัดขอนแก่น

สัญลักษณ์แผนที่ (กลุ่มชุดดิน)	คำอธิบาย	เนื้อที่ ไร่
20	ดินเค็มบก	341,419
52	ดินต้นในพื้นที่ตอนถึงชั้นมาร์ลหรือก้อนปูน	15,231
48	ดินต้นในพื้นที่ตอนถึงชั้นลูกรัง ก้อนกรวด หรือเศษหิน	37,783
47	ดินต้นในพื้นที่ตอนถึงชั้นหินพื้น	13,482
25	ดินต้นในพื้นที่ลุ่มมีการระบายน้ำเลว	28,000
41,44	ดินทรายจัดในพื้นที่ตอน	1,190,199
24	ดินทรายจัดในพื้นที่ลุ่ม	73,367
35,37,40,41,56	ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำในพื้นที่ตอนที่เป็นกรด	2,608,958
36	ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำในพื้นที่ตอนที่ไม่เป็นกรด	214,858
17,22	ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำในพื้นที่ลุ่มที่เป็นกรด	401,259
15,18,7	ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำในพื้นที่ลุ่มที่ไม่เป็นกรด	328,180
47C/RL,48C/RC	ดินที่มีหินโผล่	1,633
รวมทั้งหมด		5,254,369

จังหวัดขอนแก่น มีการดำเนินงานโครงการ Zoning by Agri-Map ตั้งแต่ ปี 2560-2563 ดังนี้-

สรุปผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก

Zoning by Agri – Map ปีงบประมาณ 2560 – 2563 จังหวัดขอนแก่น

นาข้าวในชั้น ข้อมูลต่างๆ	พื้นที่ (ไร่)	รวมพื้นที่ (ไร่)	ปี 2560			ปี 2561			ปี 2562			ปี 2563	ปรับเปลี่ยน (ไร่)	คงเหลือ (ไร่)
		ไร่	4,934			6,086			9,592			7,500		
			เกษตร ผสมผสาน	พืช อาหาร สัตว์	พืช พลังงาน /อื่นๆ	เกษตร ผสมผสาน	พืช อาหาร สัตว์	พืช พลังงาน /อื่นๆ	เกษตร ผสมผสาน	พืช อาหาร สัตว์	พืช พลังงาน /อื่นๆ			
เหมาะสมมาก	166,569	1,079,687												1,079,687
เหมาะสมปาน กลาง	913,118													
เหมาะสม เล็กน้อย	1,087,881	1,405,512	539	550	3,845	4,416	340	1,330	8,400	733	459	7,500	28,112	1,377,400
ไม่เหมาะสม	317,631													

รายการกิจกรรม	ไร่
1.เกษตรผสมผสาน	27,735
2.พืชอาหารสัตว์	5,634
3.พืชพลังงาน	17,817
4.อื่นๆ	499

ความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

จังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชเศรษฐกิจ 4 ชนิด ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และ ยางพารา ดังนี้

เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว มีพื้นที่ความเหมาะสมมาก (S1) มีเนื้อที่ประมาณ 116,569 ไร่ หรือร้อยละ 6.07 ของพื้นที่ปลูกข้าวในจังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ประมาณ 913,118 ไร่ หรือร้อยละ 36.74 ของพื้นที่ปลูกข้าวในจังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่ความเหมาะสมน้อย (S3) มีเนื้อที่ประมาณ 1,087,881 ไร่ หรือร้อยละ 43.77 ของพื้นที่ปลูกข้าวในจังหวัดขอนแก่น และพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสม (N) มีเนื้อที่ประมาณ 317,631 ไร่ หรือร้อยละ 12.78 ของพื้นที่ปลูกข้าวในจังหวัดขอนแก่น

เป็นพื้นที่สำหรับปลูกมันสำปะหลัง มีพื้นที่ความเหมาะสมมาก (S1) มีเนื้อที่ประมาณ 4,969 ไร่ หรือร้อยละ 1.04 ของพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ในจังหวัดขอนแก่น มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ประมาณ 458,185 ไร่ หรือร้อยละ 96.67 ของพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในจังหวัดขอนแก่น มีความเหมาะสมน้อย (S3) มีเนื้อที่ประมาณ 9,958 ไร่ หรือร้อยละ 2.09 ของพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในจังหวัดขอนแก่น และพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสม (N) มีเนื้อที่ประมาณ 847 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในจังหวัดขอนแก่น

เป็นพื้นที่สำหรับปลูกยางพารา มีความเหมาะสมมาก (S1) มีเนื้อที่ประมาณ 129 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของพื้นที่ปลูกยางพาราในจังหวัดขอนแก่น มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ประมาณ 58,710 ไร่ หรือร้อยละ 76.20 ของพื้นที่ปลูกยางพาราในจังหวัดขอนแก่น มีความเหมาะสมน้อย (S3) มีเนื้อที่ประมาณ 17,808 ไร่ หรือร้อยละ 23.11 ของพื้นที่ปลูกยางพาราในจังหวัดขอนแก่น และพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสม (N) มีเนื้อที่ประมาณ 391 ไร่ หรือร้อยละ 0.50 ของพื้นที่ปลูกยางพาราในจังหวัดขอนแก่น

และเป็นพื้นที่สำหรับปลูกอ้อย มีความเหมาะสมมาก (S1) มีเนื้อที่ประมาณ 1,644 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของพื้นที่ปลูกอ้อยในจังหวัดขอนแก่น มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ประมาณ 866,996 ไร่ หรือร้อยละ 81.75 ของพื้นที่ปลูกอ้อยในจังหวัดขอนแก่น ความเหมาะสมน้อย (S3) มีเนื้อที่ประมาณ 191,633 ไร่ หรือร้อยละ 18.07 ของพื้นที่ปลูกอ้อยในจังหวัดขอนแก่น และพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสม (N) มีเนื้อที่ประมาณ 213 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของพื้นที่ปลูกอ้อยในจังหวัดขอนแก่น

ตารางแสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจในจังหวัดขอนแก่น

ระดับความเหมาะสม	ข้าว (ไร่)	ร้อยละ	มันสำปะหลัง (ไร่)	ร้อยละ	อ้อย (ไร่)	ร้อยละ	ยางพารา (ไร่)	ร้อยละ
S1	166,569	6.7	4,969	1.04	1,644	0.15	129	0.16
S2	913,118	36.74	458,185	96.67	866,996	81.75	58,710	76.2
S3	1,087,881	43.77	9,958	2.09	191,633	18.07	17,808	23.11
N	317,631	12.78	847	0.17	213	0.02	391	0.5
รวมเนื้อที่	2,485,199	100	473,959	100	1,060,486	100	77,038	100

ที่มา : Agri-Map Online ,กรมพัฒนาที่ดิน (2561)

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม (S1+S2) นาข้าว 1,079,687 ไร่ อ้อย 868,640 ไร่ มันสำปะหลัง 463,154 ไร่ และยางพารา 58,839 ไร่

- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม (S3+N) นาข้าว 1,405,512 ไร่ อ้อย 191,846 ไร่ มันสำปะหลัง 10,805 ไร่ และยางพารา 18,199 ไร่ ในส่วนของจังหวัดขอนแก่น มีการดำเนินงานโครงการ Zoning by Agri-Map ตั้งแต่ ปี 2560-2562 รวม 20,612.20 ไร่ ดังนี้-

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2560 ประกอบด้วย

1. ผลการดำเนินการตามนโยบาย ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) สามารถใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรได้ โดยปรับเปลี่ยนดังนี้

1.1.1 ดำเนินการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสมต่อการปลูกข้าว ปรับเปลี่ยนเป็นพื้นที่ปลูกอ้อย (ข้อมูล ณ วันที่ 12 กรกฎาคม 60) โดยมีเกษตรกร เข้าร่วมโครงการ 535 ราย ในพื้นที่ อำเภอบ้านฝาง อำเภอเมือง อำเภอเวียงใหญ่ อำเภอเขาสวนกวาง อำเภอชุมแพ และอำเภอหนองเรือ รวม 6 อำเภอ พื้นที่ปรับเปลี่ยนทั้งสิ้น 3,845 ไร่

1.1.2 ดำเนินการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสมต่อการปลูกข้าว เปลี่ยนเป็นพื้นที่ปลูกสัตว์ โดยมีเกษตรกร เข้าร่วมโครงการ 57 ราย ในพื้นที่ อำเภอภูผาม่าน อำเภอสีชมพู และอำเภอหนองเรือ รวม 3 อำเภอ พื้นที่ปรับเปลี่ยนทั้งสิ้น 550 ไร่

2 ผลการดำเนินงานตามแผนงาน

2.2.1 ปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูก ข้าว เป็นเกษตรผสมผสาน โดยจัดทำศูนย์เรียนรู้ทั้งสิ้น 11 ศูนย์ ในเขตพื้นที่ 11 ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอหนองนาคำ อำเภอหนองสองห้อง อำเภอบ้านฝาง อำเภออุบลรัตน์ อำเภอหนองเรือ อำเภอเมือง อำเภอพระยืน อำเภอบ้านฝาง อำเภอภูผาม่าน และอำเภอชุมแพ รวมเนื้อที่ 189.2 ไร่

2.2.2 จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว 2 แห่ง มีจำนวนเกษตรกรเข้าร่วม ทั้งสิ้น 2 ราย ในเขตอำเภอเมือง และอำเภอสีชมพู เนื้อที่ 350 ไร่

ผลการดำเนินงานในปี 2561 จำนวน 6,086 ไร่ ประกอบด้วย

1. กรมพัฒนาที่ดิน ปรับเปลี่ยนจากข้าว เป็นปรับปรุงคุณภาพดิน จำนวน 170 ไร่ 45 ราย และเกษตรผสมผสาน จำนวน 3,000 ไร่ 1,000 ราย

2. กรมปศุสัตว์ ปรับเปลี่ยนจากข้าว เป็นพืชอาหารสัตว์ จำนวน 340 ไร่ 68 ราย

3. การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดขอนแก่น ปรับเปลี่ยนจากปลูกยางพารา เป็นไม้ยืนต้นชนิดอื่นที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจหรือเกษตรผสมผสาน จำนวน 45.70 ไร่ 4 ราย

4. สำนักงานปฎิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปรับเปลี่ยนจากพืชเชิงเดี่ยว ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง เป็นเกษตรผสมผสาน จำนวน 747 ไร่ 53 ราย

5. กรมส่งเสริมสหกรณ์ ปรับเปลี่ยนจากข้าว เป็นเกษตรผสมผสาน จำนวน 170 ไร่ 35 ราย

6. กรมหม่อนไหม ปรับเปลี่ยนจากพืชเชิงเดี่ยว เป็นหม่อนไหม จำนวน 240 ไร่ 60 ราย

7. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ จำนวน 39 ราย

8. กรมส่งเสริมการเกษตร ปรับเปลี่ยนจากข้าวเป็นอ้อยโรงงาน จำนวน 1,000 ไร่ 420 ราย

9. กรมประมง ปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรผสมผสาน จำนวน 576 ไร่ 576 ราย

10. กรมวิชาการเกษตร ปรับเปลี่ยนจาก ข้าว เป็นอ้อย จำนวน 50 ไร่ 5 ราย

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2562 จำนวน 9,592 ไร่ ประกอบด้วย

1. กรมประมง สนับสนุนปัจจัยการผลิตในการเพาะเลี้ยงปลาที่เหมาะสมมีมูลค่า จำนวน 429 ไร่ 429 ราย
2. กรมปศุสัตว์ ปรับเปลี่ยนพื้นที่สำหรับปลูกพืชอาหารสัตว์ จำนวน 733 ไร่ 102 ราย
3. กรมพัฒนาที่ดิน จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map) จำนวน 7,650 ไร่
4. กรมวิชาการเกษตร จัดทำแปลงต้นแบบปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมเป็นพืชที่เหมาะสม จำนวน 50 ไร่ 10 ราย
5. กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นในการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชชนิดใหม่ที่เหมาะสม/เกษตรผสมผสาน จำนวน 200 ไร่ 40 ราย
6. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปรับเปลี่ยนพื้นที่การผลิตไม่เหมาะสมตาม Agri-Map ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 568 ไร่ 50 ราย
7. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพเกษตรกรในพื้นที่ปรับเปลี่ยนการผลิต จำนวน 245 ราย
8. การยางแห่งประเทศไทย การปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมเป็นปาล์มน้ำมัน ไม้ผล ไม้ยืนต้น เกษตรผสมผสาน จำนวน 45.50 ไร่ 5 ราย

1.6 สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่โคเนื้อ 215,320 ตัว กระบือ 35,283 ตัว โคนม 36,885 ตัว สุกร 240,066 ตัว ไก่ 6,115,991 ตัว เป็ด 558,795 ตัว แพะ 14,381 ตัว แกะ 148 ตัว (สง.ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น)

1.7 สินค้าเด่น/สินค้า GI ได้แก่

1) ผ้าไหมมัดหมี่ชนบท เป็นผ้าไหมมัดหมี่ที่ผลิตในอำเภอชนบท จ.ขอนแก่น เป็นผ้าไหมที่สร้างลวดลายและสีสันด้วยการค้นล่ำหมี่และมัดย้อมอย่างประณีตตามกรรมวิธีที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมา โดยเส้นไหมพุ่ง ได้มาจากไหมพันธุ์ไทยพื้นบ้านหรือพันธุ์ไทยปรับปรุงที่ผลิตในจังหวัดขอนแก่น เอกลักษณ์ของผ้าไหมมัดหมี่ชนบทเป็นผ้าไหมมัดหมี่ที่สร้างลวดลายและสีสันโดยการมัดและย้อมเส้นไหมที่แบ่งเป็นปอยเล็กๆ เนื้อผ้าแน่นนุ่ม เป็นมันวาว มีปุ่มปมลวดลายละเอียดชัดเจน มีการกำหนดขนาดของผ้าและขั้นตอนในการทอที่มีระเบียบวิธี มีทั้งผ้าหน้านาง ผ้าชุดผ้าถุง หรือผ้าซิ่น ผ้าสไบ ผ้าพันคอ และผ้าคลุมไหล่

รายชื่อผู้ที่ผ่านการรับรองให้ผลิตผ้าไหมสิ่งป่งชี้ทางภูมิศาสตร์ “ผ้าไหมมัดหมี่ชนบท”

1. นางประนอม ทองประศาสน์ ชื่อร้าน นางประนอม ทองประศาสน์
ที่อยู่ 199 ม.11 ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น
2. นางสุภาณี ภูแล่นกี้ ชื่อกลุ่ม กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่บ้านหัวฝาย
ที่อยู่ 46 ม.2 ต.ปอแดง อ.ชนบท จ.ขอนแก่น
3. นายธีรวัฒน์ ทองประศาสน์ ชื่อร้าน นายธีรวัฒน์ ทองประศาสน์
ที่อยู่ 344 ม.3 ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น
4. นายสุระมนตรี ศรีสมบูรณ์ ชื่อร้าน ชินไหมไทย
ที่อยู่ 291-292 ม.4 ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น
5. นางสาวจรัสศรี วรานุพร ชื่อร้าน แม่บับ
ที่อยู่ 162-163 ม.4 ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น
6. นางบุญสิน ราษฎร์เจริญ ชื่อกลุ่ม จุดเรียนรู้การทอผ้าไหมบ้านหัวฝาย
ที่อยู่ 13 ม.2 ต.ปอแดง อ.ชนบท จ.ขอนแก่น

7. นายธนภฤต คล้ายหงส์ ชื่อร้าน เอ้าผ้าไหม

ที่อยู่ 16/1 ม.2 ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น

8. นายประชิด บุญศรี ที่อยู่ 22/1 ม.11 ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น

9. นายสงคราม งามยิ่ง ชื่อร้าน นายสงคราม งามยิ่ง ที่อยู่ 16/2 ม.2 ต.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น

10. นายพัฒนพงษ์ จำนงค์พิพัฒน์ ที่อยู่ 95 ม.1 ต.ศรีบุญเรือง อ.ชนบท จ.ขอนแก่น

2) เส้นไหมไทยพื้นบ้านอีสาน เป็นเส้นไหมดิบ ผ่านการสาวไหมด้วยมือที่ได้จากตัวไหมพันธุ์พื้นบ้าน คุณภาพเส้นไหมที่ได้มีเอกลักษณ์โดดเด่น คือ มีสีเหลืองดูทอง มีความมัน เลื่อม นุ่มนวล เหนียว และขนาดของเส้นมีความสม่ำเสมอ และผลิตในเขตภาคอีสานทั้ง 20 จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี และบึงกาฬ ส่วนจังหวัดขอนแก่นนั้นมียุทธศาสตร์เส้นไหมที่ได้รับการรับรองเส้นไหม GI ไทยพื้นบ้านอีสาน แล้ว 3 หมู่บ้าน คือ บ้านสวนสวรรค์ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอสีชมพู , บ้านปอแดง ตำบลศิเมต อำเภอหนองสองห้อง , บ้านหนองไผ่น้อย หมู่ 4 ตำบลดอนตู อำเภอหนองสองห้อง โดยในปี 2562 เกษตรกรผลิตและได้รับการรับรองเส้นไหม GI จำนวน 120 กก. จำหน่ายได้ในราคา 2,200 บาท/กก. คิดเป็นมูลค่า 264,000 บาท (ราคาเส้นไหมน้อยโดยทั่วไปจะอยู่ที่ราคาประมาณ 1,500-1,800 บาท/กก.)

สินค้า OTOP 10 อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่

- 1) น้ำมันออยล์สปา น้ำมันนวดสูตรไหล น้ำมันเหลืองสูตรไหล (สมุนไพรอินทรีย์) แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ เลขที่ 208/22 หมู่ 8 ตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
- 2) โคมไฟประดับผ้าไทย เลขที่ 529/232 หมู่ 22 ตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
- 3) ผ้าไหมมัดหมี่ย้อมสีธรรมชาติ เลขที่ 86 หมู่ 7 ตำบลชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น
- 4) ไก่ย่าง,ส้มตำ เลขที่ 177 หมู่ 10 ตำบลคำม่วง อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น
- 5) ผ้าไหมอิตาลี เลขที่ 36 หมู่ 9 ตำบลโพนเพชร อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น
- 6) ข้าวแต่นพันธุ์หน้า เลขที่ 61 หมู่ 7 ตำบลคอนนิม อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น
- 7) ข้าวเหนียว, พืชสวน, น้ำมันไหล เลขที่ 124 หมู่ 11 ตำบลคำม่วง อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น
- 8) ข้าวหอมมะลิ เลขที่ 286 หมู่ 7 ตำบลบ้านไผ่ อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น
- 9) กระติบข้าวไม้ไผ่ หมู่ 13 ตำบลยางคำ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น
- 10) ผ้าไหมแต้หมี่ เลขที่ 46 หมู่ 2 ตำบลปอแดง อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น

1.8 สหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกร

- 1) จำนวนสหกรณ์การเกษตรในจังหวัด 124 สหกรณ์ มีสมาชิกสหกรณ์..... 212,452.... ราย

สถานะ

ดำเนินงาน	58 สหกรณ์
หยุดดำเนินงาน	10 สหกรณ์
เลิก(ชำระบัญชี)	56 สหกรณ์

- 2) จำนวนกลุ่มเกษตรกรในจังหวัด.....112.....กลุ่ม มีสมาชิกกลุ่มเกษตรกร..... 11,143.... ราย

- กลุ่มเกษตรกรทำนา	55 กลุ่ม
- กลุ่มเกษตรกรทำไร่	7 กลุ่ม
- กลุ่มเกษตรกรทำสวน	19 กลุ่ม
- กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	225 กลุ่ม
- กลุ่มอื่น ๆ	6 กลุ่ม

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น

2. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัดขอนแก่น

2.1 การรับรองเกษตรอินทรีย์ ด้านพืช ด้านข้าว และด้านประมง เกษตรกร 5,696 ราย/แปลง/โรง พื้นที่รวม 44,121 ไร่

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง/โรง	จำนวนไร่
1) พืช ได้รับการรับรอง (แปลง)	35	89.80
2) พืช ได้รับการรับรองระยะปรับเปลี่ยน (แปลง)	14	32.74
3) พืช ได้รับการรับรองโรงแปรรูป (โรง)	5	-
4) ข้าว (T1)	2,992	17,624.00
5) ข้าว (T2)	1,845	19,185.75
6) ข้าว (T3)	775	7,163.00
7) ประมง (T1)	30	26.00
รวมทั้งสิ้น	5,696	44,121.29

หมายเหตุ : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3 มีการปรับแผนงานการตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ จาก 62 แปลง เป็น 34 แปลง โรงคัดบรรจุและแปรรูป จาก 6 โรง เป็น 3 โรง และมีการปรับงบประมาณในการตรวจรับรองการผลิตพืชอินทรีย์ ปีงบประมาณ 2563 จาก 71,650 บาท เป็น 39,150 บาท เบิกจ่ายแล้วทั้งสิ้น จำนวน 34,820 บาท คิดเป็น 88.94%

2.2 การรับรอง GAP ด้านพืช ด้านข้าว ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ เกษตรกร 4,370 ราย/แปลง/ฟาร์ม พื้นที่รวม 38,159 ไร่

ชนิดสินค้า	จำนวน (ราย/แปลง/ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)
1) พืช	1,463	2,890.72
2) ข้าว GAP	1,924	25,159.00
ข้าว GAP Seed	83	698
3) ประมง	89	1,511.39
4) ปศุสัตว์	811	7,900.00
รวมทั้งสิ้น	4,370	38,159.11

หมายเหตุ: สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3 มีการปรับแผนงานการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช โดยปรับกลับมาเท่าเป้าหมายเดิม คือ 550 แปลง และมีการปรับงบประมาณในการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ปีงบประมาณ 2563 จาก 249,250 บาท เป็น 248,500 บาท (ปรับครั้งที่ 2) เบิกจ่ายแล้วทั้งสิ้น จำนวน 143,300 บาท คิดเป็น 57.67%

(ข้อมูล ณ วันที่ 25 พฤษภาคม 2563)

ที่มา: สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3

มาตรการจำกัดการใช้สารไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต จังหวัดขอนแก่น

ผลการดำเนินงานปี 2562-2563

1. สร้างการรับรู้ทางช่องทางต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 สร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์เรื่องการใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย มาตรการจำกัดการใช้ 3 สาร การเลือกซื้อปัจจัยการผลิตที่ถูกต้อง การตรวจสอบทะเบียนปัจจัยการผลิตผ่าน Application DOA Agri Factor และให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ เกษตรกร และบุคคลทั่วไป ที่เข้าไปติดต่อ-สอบถาม ณ กลุ่มควบคุมตาม พ.ร.บ. สวพ.3
- 1.2 ประชาสัมพันธ์ผ่านทางเพจเฟซบุ๊ก สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3
- 1.3 การอบรมหลักสูตรผู้ควบคุมการขายวัตถุอันตรายทางการเกษตร ประจำปีงบประมาณ 2563 3 รุ่น เมื่อวันที่ 12-13 ธันวาคม 2562, วันที่ 3-4 และ 5-6 มีนาคม 2563 จำนวน 808 ราย และผ่านการทดสอบ จำนวน 643 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 11 มี.ค. 63)
- 1.4 ให้คำแนะนำในการใช้งานและติดตั้ง Application DOA Shop แก่ผู้ประกอบการ โดยให้ผู้ประกอบการแจ้งปริมาณวัตถุอันตราย 3 สาร ที่มีไว้ในครอบครอง ทุกวันที่ 15 และ 30 ของทุกเดือน
- 1.5 รายงานผลการตรวจ Stock ผ่านระบบ Application DOA Shop ทุกวันที่ 25 ของเดือน

2. การดำเนินการอบรม

- 2.1 สร้างวิทยากรครู ก วิทยากรครู ก จาก สวพ.3 จำนวน 30 ราย เข้าร่วมอบรมเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2562
- 2.2 สร้างวิทยากรครู ข จังหวัดขอนแก่น วิทยากรครู ข กสท. จำนวน 31 ราย/ กยท. 3 ราย / สนอ. จำนวน 10 ราย รวม 44 ราย เข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรสร้างวิทยากรครู ข เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2562 ณ อาคารอเนกประสงค์ สวพ.3
- 2.3 การอบรมหลักสูตรผู้รับจ้างพ่น/ผู้พ่นที่เป็นลูกจ้าง จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 26 อำเภอ
 - 2.3.1 มีผู้แจ้งความประสงค์ จำนวน 1,347 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 10 กรกฎาคม 2562)
 - 2.3.2 จำนวนผู้สมัครสอบผู้รับจ้างพ่น จำนวน 674 ราย จำนวนผู้สอบ 440 ราย มีผู้สอบผ่าน จำนวน 438 ราย และขอใบอนุญาตผู้รับจ้างพ่น จำนวน 186 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 24 เมษายน 2563) ปัจจุบันสมัครรับการอบรมและทำแบบทดสอบได้ทุกวัน ณ กคบ.สวพ.3
- 2.4 การบรรยายให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร หัวหน้ากลุ่ม/ฝ่าย เกษตรอำเภอ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล จังหวัดขอนแก่น โดยวิทยากรครู ก ในวันที่ 17 มี.ย. 2562 จำนวน 60 คน

3. ดำเนินการกำกับดูแล ตรวจสอบ สต็อก 3 สาร และร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ดังนี้

- 3.1 ร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทั้งหมด 628 ร้าน
- 3.2 แจ้งความประสงค์ขาย 3 สาร จำนวน 294 ร้าน
- 3.3 ปริมาณพาราควอตทั้งหมดจำนวน 140,791.00 ลิตร
- 3.4 ปริมาณไกลโฟเซตทั้งหมด จำนวน 67,886.50 ลิตร
- 3.5 ปริมาณคลอร์ไพริฟอสทั้งหมด จำนวน 4,495.25 ลิตร

4. แนวทางการปฏิบัติหลังประกาศยกเลิกวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 พาราควอต และ คลอร์ไพริฟอส

- 4.1 เร่งการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรและบุคคลทั่วไปที่มีวัตถุอันตรายทั้ง 2 ชนิดไว้ในครอบครองส่งคืนแก่ร้านค้าที่จำหน่าย ภายใน 90 วัน (29 สิงหาคม 2563) และร้านค้าส่งคืนบริษัทหรือโรงงานผู้ผลิต/ผู้นำเข้า ภายใน 120 วัน (28 กันยายน 2563) และบริษัทผู้ผลิต/ผู้นำเข้า แจ้งปริมาณต่อพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักควบคุมพืชและวัสดุ

การเกษตร ภายใน 270 วัน (25 กุมภาพันธ์ 2564) และกำหนดวัน วิธีการ และสถานที่เพื่อทำลายวัชพืชรานชนิดที่ 4 ต่อไป

4.2 ตรวจโรงงานจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตร เพื่อตรวจสอบปริมาณที่ครอบครองตามแบบ วอ. วก.4 เพื่อดำเนินการส่งคืนบริษัท โรงงานผู้ผลิต/ ผู้นำเข้าต่อไป

4.3 หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งกรมวิชาการเกษตร ผู้ฝ่าฝืนมีความผิดตามมาตรา 71 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 50,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และเมื่อครบกำหนดพบ วอ. ๔ ในครอบครองจะมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าเป็นการกระทำโดยประมาทต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 800,000 บาท

(ข้อมูล ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2563)

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3

3. งบประมาณ ปี 2563 รวมทั้งสิ้น **559,785,936.62** บาท แบ่งเป็น

3.1 งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base)

1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น **559,785,936.62** บาท ผลการเบิกจ่าย **191,472,123.17** บาท คิดเป็นร้อยละ **34.20**

1.1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น 17,958,982 บาท ผลการเบิกจ่าย 17,958,982 บาท คิดเป็นร้อยละ 100.00
จำแนกเป็น งบดำเนินงาน 16,504,136 บาท งบลงทุน 1,454,846 บาท งบรายจ่าย -- บาท

2) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ (แผนงาน/โครงการจำแนกตามพีช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

2.1) ด้านพีช :

- แผนงานรองพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคการเกษตร ผลิตภัณฑ์พันธุ์ถั่วลิสงชั้นพันธุ์คัด พันธุ์หลัก จำนวน 5 พันธุ์ 27.5 ตัน และท่อนพันธุ์อ้อย 800,000 ท่อน ขอเพิ่ม ผลิตภัณฑ์ชีวภาพส่งเสริมการเจริญเติบโตของพีช PGPR สำหรับข้าว (1) อ้อย (2) มันสำปะหลัง (3) จำนวน 3 ตัน 6,000 ถุง สำหรับเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกพีช ทั้ง 3 ชนิด รวม 6,000 ไร่ โดยแจกจ่ายได้ (30 %) คือ 1,800 ถุง และจำหน่าย 4,200 ถุง

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรขอนแก่น

- แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคการเกษตร (อ้อยโรงงาน อ้อยคั้นน้ำและ ถั่วลิสง)

- แผนงานบูรณาการวิจัยและนวัตกรรม (อ้อยโรงงาน)

- แผนงานรองพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคการเกษตร ผลิตภัณฑ์พันธุ์ถั่วลิสงชั้นพันธุ์คัด พันธุ์หลัก จำนวน 5 พันธุ์ 27.5 ตัน และท่อนพันธุ์อ้อย 800,000 ท่อน

- แผนงานรองพัฒนาศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม วิจัยและพัฒนาอ้อยโรงงาน อ้อยคั้นน้ำ มันสำปะหลัง ข้าวโพดฝักสด ถั่วเหลือง ถั่วลิสง กาแฟ กล้วยไม้ ฝ้าย มะปราง มะม่วง ลิ้นจี่ ขนุน แตงกวา แตงร้าน และไม้ดอกสกุลขมิ้น

เป้าหมาย เพื่อพัฒนาพันธุ์ เทคโนโลยีการผลิตพีช เพื่อการผลิตพีชต่างๆ ให้มีผลผลิตและคุณภาพสูงขึ้น ลดต้นทุนการผลิต ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งผลิตเมล็ดพันธุ์/ท่อนพันธุ์ดี สำหรับเกษตรกร

ผลสำเร็จที่สำคัญ ศูนย์วิจัยพืชไร่นาขอนแก่น รับรองพันธุ์พืชพันธุ์ใหม่ วันที่ 15 สิงหาคม 2562 จำนวน 2 พันธุ์ ได้แก่ ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 9 และอ้อยคั้นน้ำพันธุ์ศรีสำโรง 1 ซึ่งมีผลผลิตและคุณภาพดีกว่าพันธุ์เดิมที่เกษตรกร ใช้อยู่ระหว่างการขยายพันธุ์

ในปี 2563 ศร.ขอนแก่น ได้รับงบประมาณ 8,721,679 บาท งบลงทุน 2,551,400 บาท และ ได้ปรับขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานวิจัย โดยไม่มีการตัดงานทดลอง แต่ปรับลดความถี่ในการเก็บข้อมูล และลด KPI ลงให้สอดคล้องกับงบประมาณ และการผลิตเมล็ดพันธุ์หรือท่อนพันธุ์ ขอปรับลดเป้าการผลิตลง คงเหลือแต่การผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสง ส่วนอ้อยโรงงาน และอ้อยคั้นน้ำ ยกเลิกเป้าการผลิตทั้งหมด เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณกรมวิชาการเกษตรที่ถูกปรับลด 638 ล้านบาท

ที่มา: ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น

1. ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป้าหมาย 3,419 ราย/74 แปลง
ผลสำเร็จที่สำคัญ : พื้นที่การเกษตรได้รับการพัฒนาสู่ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ สามารถลดต้นทุนการผลิต และผลผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มมากขึ้น
2. โครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลายฤดูนาปรัง เป้าหมาย 300 ราย
ผลสำเร็จที่สำคัญ : สร้างรายได้จากการปลูกพืชอื่นทดแทนการปลูกข้าว และสร้างโอกาสให้กับเกษตรกรได้เรียนรู้การเพาะปลูกพืชอื่นในนา เพื่อเป็นเกษตรกรรมทางเลือกให้กับเกษตรกร
3. โครงการพัฒนาการผลิตเกษตรอินทรีย์ เป้าหมาย 50 ราย
ผลสำเร็จที่สำคัญ : เกษตรกรได้รับการประเมินแปลงเบื้องต้นและเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และสามารถผลิตสินค้าตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้
4. โครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ถั่ว อ้อยโรงงาน ไม้ผล มันสำปะหลัง และสมุนไพร) เป้าหมาย 490 ราย
ผลสำเร็จที่สำคัญ : เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในเรื่องเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในแปลงของตนเอง

2.2) ด้านปศุสัตว์ :

1. โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร... เป้าหมาย...ศูนย์เรียนรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ 26 ศูนย์ ผลสำเร็จที่สำคัญ...มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ที่สามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านปศุสัตว์แก่เกษตรกร ครบทุกพื้นที่
2. โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่..เป้าหมาย...กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ 26 อำเภอ
ผลสำเร็จที่สำคัญ...เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์มีการรวมกลุ่มกันเพื่อผลิต และทำการตลาดเพื่อลดรายจ่าย
3. โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ฯ..เป้าหมาย...กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ 26 อำเภอ
ผลสำเร็จที่สำคัญ...เกษตรกรได้เรียนรู้ และสามารถทำการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ฯ ได้ครบทุกพื้นที่

ที่มา:สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น

1. โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เป้าหมายศูนย์เรียนรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ 26 ศูนย์ ผลสำเร็จที่สำคัญมีศูนย์เรียนรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ที่สามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านปศุสัตว์แก่เกษตรกร ครบทุกพื้นที่
2. โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป้าหมายกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ 26 อำเภอ
ผลสำเร็จที่สำคัญเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์มีการรวมกลุ่มกันเพื่อผลิต และทำการตลาดเพื่อลดรายจ่าย
3. โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ฯ เป้าหมายกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ 26 อำเภอ
ผลสำเร็จที่สำคัญเกษตรกรได้เรียนรู้ และสามารถทำการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ฯ ได้ครบทุกพื้นที่

2.3) ด้านประมง:

1. โครงการพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer กิจกรรม พัฒนาศักยภาพเกษตรกรเข้าสู่ Smart Farmer เกษตรกร จำนวน 300 ราย

2. โครงการสนับสนุนธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วม กิจกรรมสนับสนุนธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วม ปี 63 จำนวน 1 แห่ง กิจกรรมติดตามประเมินผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วม ปี 60 จำนวน 1 แห่ง และปี 62 จำนวน 1 แห่ง

3. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ กิจกรรมติดตามส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ปี 62 เกษตรกร จำนวน 30 ราย

4. โครงการส่งเสริมเกษตรเชิงรุกด้านการประมง กิจกรรมส่งเสริมเกษตรเชิงรุกด้านการประมง (Zoning by Agrimap) เกษตรกร จำนวน 360 ราย

5. โครงการพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์ กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์รายใหม่ ปี 63 เกษตรกร 15 ราย กิจกรรมสร้างเสริมองค์ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอินทรีย์แก่เกษตรกร ปี 62 จำนวน 30 ราย

6. โครงการสนับสนุนการเกษตรทฤษฎีใหม่ด้านการประมง กิจกรรมสนับสนุนโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ด้านการประมง ปี 63 จำนวนเกษตรกร 2,307 ราย

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเขต 6 ขอนแก่น

3.2 งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (Area Base)

1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น.....บาท ผลการเบิกจ่าย.....บาท คิดเป็นร้อยละ

2) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ (แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

3.3 งบประมาณอื่นๆ

งบประมาณรวมทั้งสิ้น.....บาท ผลการเบิกจ่าย.....บาท คิดเป็นร้อยละ

4. ผลการดำเนินงานโครงการสำคัญ (Agenda) (สรุปโดยย่อ)

4.1 ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

1) งบประมาณรวม 11,480,200 บาท ผลการเบิกจ่าย 5,736,750 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.97
จำแนกเป็น งบดำเนินงาน 5,736,500 บาท

2) เป้าหมายรวม 336 แปลง จำแนกเป็นแปลงข้าว 231 แปลง พืชอื่น 80 แปลง ปศุสัตว์ 25 แปลง

ผลสำเร็จ : 1 มีการพัฒนาผู้จัดการแปลงใหญ่เพื่อเป็นบุคคลในการขับเคลื่อนการดำเนินงานแปลงใหญ่

2 มีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

3 มีการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรทั้ง 5 ด้าน

4 มีการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เป็นปัจจัยในการพัฒนาตามความต้องการของกลุ่ม

5 มีการบูรณาการพัฒนาระหว่างหน่วยงานของรัฐ

6 มีการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาแปลงใหญ่ตามความต้องการของแปลงใหญ่นั้นๆ

(โครงการส่งเสริมการทำสวนยางพาราในรูปแบบแปลงใหญ่)

1) งบประมาณรวม 403,200 บาท ผลการเบิกจ่าย 2,205 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.55 จำแนกเป็น

งบดำเนินงาน 73,200 บาท กิจกรรมบริหารโครงการแปลงใหญ่ปี 2563 (แปลงปีที่ 1) 200,000 บาท กิจกรรมบริหารโครงการแปลงใหญ่ปี 2562 (แปลงปีที่ 2) 130,000 บาท

ปีงบประมาณ 2563 การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดขอนแก่น ได้ดำเนินการดังนี้

1. มีการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ ชี้แจงเกษตรกรให้เห็นถึงประโยชน์ ความสำคัญและวิธีการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมการทำสวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่
 2. ทำการชี้แจงให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทราบถึงวิธีการเก็บข้อมูล และเก็บข้อมูลรายแปลงพร้อมแผนการผลิตให้ชัดเจน
 3. การรับสมัครผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 41 ราย 53 แปลง เนื้อที่ 371.03 ไร่
 4. ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการฯ ซึ่งผ่านการรับรองคณะทำงาน CoO ของจังหวัด และบันทึกลงระบบ Co-farm.doae.go.th เรียบร้อยแล้ว
- รหัสแปลง 9676 ชื่อ แปลงใหญ่ยางพารา หมู่ 1 ตำบลดอนช้าง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ชื่อผู้จัดการ นายธนศักดิ์ ผาจันทร์
5. สนับสนุนปัจจัย/วัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้
- จัดหาปัจจัยการผลิตในการทำสวนยาง ประกอบด้วยแม่ปุ๋ยเคมี และน้ำกรดฟอร์มิค 94% เพื่อลดต้นทุนการผลิต สนับสนุนอุปกรณ์ในการผสมสารเคมีที่ใช้ในการทำสวนยางและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ภายใต้ความเห็นชอบของสมาชิก และบูรณาการกับหน่วยงานวิชาการในพื้นที่

(ที่มา : การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดขอนแก่น)

โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)

(1) ความสำคัญของโครงการ/วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/กิจกรรมฯ

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายจัดการที่ดินและทรัพยากรของประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ได้จัดให้มีโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกร โดยให้บูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ สร้างรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่น ตามความเหมาะสม

(2) ผลการขับเคลื่อนโครงการ คทช.จังหวัดขอนแก่น

จังหวัดขอนแก่นมีพื้นที่เข้าโครงการรวม 7 พื้นที่ ได้แก่

1. **โคกทำเลเลี้ยงสัตว์สาธารณะประโยชน์ตำบลคูคำ** (อำเภอชำสูง) ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แล้ว จำนวน 38 ราย 258 - 0 - 44 ไร่ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพจังหวัดขอนแก่น ได้บูรณาการร่วมกันเข้าไปส่งเสริมและพัฒนาอาชีพในพื้นที่ เกษตรกรได้รวมกันจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรทำนาหนองบัวคำมูล เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2559 มีสมาชิกแรกตั้ง 38 คน กลุ่มได้รับการสนับสนุนก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์มูลค่า 1.8 ล้านบาท เมื่อปี 2560 ปัจจุบันกลุ่มเกษตรกรทำธุรกิจรับซื้อข้าวเปลือกจากสมาชิก จำหน่ายวัสดุการเกษตร ผลิตภัณฑ์หมักคุณภาพสูงใช้เองและจำหน่ายในชุมชน
2. **ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าโคกหลวง** (อำเภอมัญจาคีรี พระยืน บ้านฝาง) ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แล้ว จำนวน 453 ราย 4,216 - 1 - 12 ไร่ หน่วยงานบูรณาการเข้าไปร่วมประชุมกับเกษตรกรในโครงการเพื่อชี้แจงโครงการนำเสนอแผนอาชีพ แต่เกษตรกรยังไม่มีความพร้อมในการรวมกลุ่มอาชีพแต่อย่างใด
3. **ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าโคกหลวงแปลงสาม** (อำเภอมัญจาคีรี โคกโพธิ์ไชย) ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แล้ว จำนวน 351 ราย 2,213-1 - 28 ไร่ หน่วยงานบูรณาการได้เข้าประชุมชี้แจงในพื้นที่แล้ว เกษตรกรมีการรวมกันจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์ มีสมาชิก 38 ราย โดยเลือกแผนอาชีพการเลี้ยงโค สุกร เป็ด ไก่ และได้รับเงินอุดหนุนสนับสนุนจากกรมปศุสัตว์ รายละเอียด 8,000 บาท เพื่อจัดเตรียมโรงเรือน แปลงหญ้า และวัสดุอื่น

4. ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าภูเวียง (อำเภอภูเวียง เวียงเก่า) อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แล้ว

จำนวน 160 ราย 872 -1 - 91 ไร่ อยู่ระหว่างการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

5. ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าดงมูล (อำเภอกระนวน) อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แล้ว

จำนวน 990 ราย 8,570 -0 - 48 ไร่ อยู่ระหว่างการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

6. ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาสวนกวาง (อำเภอเขาสวนกวาง) อยู่ระหว่างขออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์

จำนวน - ราย - ไร่ (รอการอนุมัติรายชื่อ)

7. ที่นิคมสร้างตนเองอุบลรัตน์ อยู่ระหว่างขออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์

จำนวน 170 ราย 79- 0 - 94 ไร่

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น

4.17 โครงการแก้ไขปัญหายางพารา

1) โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนยาง ระยะที่ 1

วัตถุประสงค์โครงการฯ มีดังนี้ 1. เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้กับเกษตรกรชาวสวนยาง ในกรณีราคายางตกต่ำ 2. ประกันรายได้ให้กับเกษตรกรชาวสวนยาง 3. เพื่อเพิ่มรายได้และสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง

หลักเกณฑ์และข้อกำหนด คือ ช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง (เจ้าของสวน ผู้เช่า ผู้ทำสวน และคนกรีดยาง) โดยประกันรายได้จากการจำหน่ายยางพาราแต่ละชนิด ได้แก่ ยางแผ่นดิบคุณภาพดี น้ำยางสด และยางก้อนถ้วย ให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางที่ขึ้นทะเบียนและแจ้งข้อมูลพื้นที่ปลูกยางกับการยางแห่งประเทศไทย ก่อนวันที่ 12 สิงหาคม 2562 และเปิดโอกาสให้เกษตรกรชาวสวนยางแจ้งขึ้นทะเบียนเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่การยางแห่งประเทศไทยกำหนด และเป็นสวนยางอายุ 7 ปีขึ้นไปที่เปิดกรีดแล้ว รายละไม่เกิน 25 ไร่ โดยกำหนดปริมาณผลผลิตยางที่จะประกันรายได้ (ยางแห้ง) 480 กิโลกรัม/ไร่/ปี หรือ 40 กิโลกรัม/ไร่/เดือน มีกำหนดระยะเวลาประกันรายได้เป็นระยะเวลา 6 เดือน (เดือนตุลาคม 2562 – เดือนมีนาคม 2563)

จังหวัดขอนแก่น มีเป้าหมายเกษตรกรชาวสวนยางที่ขึ้นทะเบียนฯ กับการยางแห่งประเทศไทย จำนวน 5,783 ราย เนื้อที่ 72,390.9275 ไร่ ดำเนินการส่งจ่ายแล้ว จำนวน 4,866 ราย เนื้อที่ 61,183.7850 ไร่ ไม่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 1,110 ราย เนื่องจากเป็นสวนยางที่ยังไม่เปิดกรีด และได้โค่นสวนยางแล้ว และเกษตรกรชาวสวนยางที่แจ้งข้อมูลพื้นที่ปลูกยางกับการยางแห่งประเทศไทย จำนวน 302 ราย เนื้อที่ 3,899.1325 ไร่ ดำเนินการส่งจ่ายแล้ว จำนวน 222 ราย เนื้อที่ 2,767.9000 ไร่ ไม่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 98 ราย เนื่องจากเป็นสวนยางที่ยังไม่เปิดกรีด และได้โค่นสวนยางแล้ว งบประมาณตามแผนปฏิบัติการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนยาง ระยะที่ 1 รวม 320,240 บาท จำแนกเป็น กิจกรรมประชาสัมพันธ์ 80,000 บาท และกิจกรรมบริหารโครงการ 240,240 บาท ผลการเบิกจ่ายรวม 315,766.23 บาท คิดเป็นร้อยละ 98.60 (ที่มา : การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดขอนแก่น)

2) โครงการสนับสนุนสินเชื่อผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์ยาง วงเงินสินเชื่อ 15,000 ล้านบาท จังหวัดขอนแก่นไม่มีผู้ประกอบการสมัครเข้าร่วมโครงการฯ

3) โครงการสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่ผู้ประกอบการยาง (ยางแห้ง) วงเงินสินเชื่อ 20,000 ล้านบาท จังหวัดขอนแก่นไม่มีผู้ประกอบการยางสมัครเข้าร่วมโครงการฯ

4) โครงการสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่สถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมยาง วงเงินสินเชื่อ 10,000 ล้านบาท จังหวัดขอนแก่น มี 1 สหกรณ์ ที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ คือ สหกรณ์นิคมดงมูลสอง จำกัด

(โครงการขอสนับสนุนสินเชื่อสถาบันเกษตรกรเป็นเงินทุนหมุนเวียนรวบรวมและซื้อวัตถุดิบป้อนโรงงานเครป) จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุนฯ จำนวน 25,000,000 บาท (ยี่สิบห้าล้านบาทถ้วน) ณ 27 ธันวาคม 2562

5) โครงการส่งเสริมการใช้อย่างของหน่วยงานภาครัฐ

ปีงบประมาณ 2563 มีแผนการดำเนินโครงการฯ จำนวน 1 โครงการฯ งบประมาณ 18,000,000 บาท ผลการดำเนินงาน - (ยังไม่มีผลการดำเนินงาน)

ที่มา: การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดขอนแก่น

5. สถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ

(เช่น สินค้าเกษตร พาร์มมาตรฐานด้านปศุสัตว์ ผลการสุ่มตรวจนมโรงเรียน)

5.1 สินค้าเกษตร มันสำปะหลังโรงงานปี 2563 พื้นที่เพาะปลูก.....ไร่ (ข้อมูลพยากรณ์ มีนาคม 63).....

5.2 พาร์มมาตรฐานด้านปศุสัตว์

5.2.1 พาร์มไก่เนื้อคาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด

เดือนมิถุนายน 62 จำนวนผลผลิต.....144.....ตัน ราคา46270..... บาท/ตัน

เดือนกรกฎาคม 62 จำนวนผลผลิต.....156.....ตัน ราคา45450..... บาท/ตัน

เดือนสิงหาคม 62 จำนวนผลผลิต.....150.....ตัน ราคา45890..... บาท/ตัน

เดือนกันยายน 62 จำนวนผลผลิต.....138.....ตัน ราคา43370..... บาท/ตัน

กรณีเกิดความเสียหายจากภัยแล้ง/ภาวะฝนทิ้งช่วง คาดว่ามีปริมาณผลผลิตทั้งหมด ประมาณ.....ตัน

ผลผลิตเฉลี่ย.....กก./ไร่ คาดว่าจะออกสู่ตลาด.....ตัน คิดเป็นร้อยละ ของผลผลิตทั้งหมด

- ปัญหา / ความเสี่ยง / แนวโน้มความเสียหาย พบว่า ปัจจุบันมีพื้นที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบภาวะฝนทิ้งช่วง ประมาณ..... ไร่

5.2.2 พาร์มไก่ไข่คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด (ราคาไข่ 2.83 บาท)

เดือนมิถุนายน 62 จำนวนผลผลิต.....16,622,112..... ฟอง ราคา4..... บาท/ฟอง

เดือนกรกฎาคม 62 จำนวนผลผลิต.....17,087,076..... ฟอง ราคา4..... บาท/ฟอง

เดือนสิงหาคม 62 จำนวนผลผลิต.....17,320,742..... ฟอง ราคา4..... บาท/ฟอง

เดือนกันยายน 62 จำนวนผลผลิต.....16,767,216..... ฟอง ราคา4..... บาท/ฟอง

กรณีเกิดความเสียหายจากภัยแล้ง/ภาวะฝนทิ้งช่วง คาดว่ามีปริมาณผลผลิตทั้งหมด ประมาณ.....ตัน

ผลผลิตเฉลี่ย.....กก./ไร่ คาดว่าจะออกสู่ตลาด.....ตัน คิดเป็นร้อยละ ของผลผลิตทั้งหมด

- ปัญหา / ความเสี่ยง / แนวโน้มความเสียหาย พบว่า ปัจจุบันมีพื้นที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบภาวะฝนทิ้งช่วง ประมาณ..... ไร่

5.2.3 พาร์มโคเนื้อคาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด

เดือนมิถุนายน 62 จำนวนผลผลิต.....1,197.....ตัน ราคา120,000..... บาท/ตัน

เดือนกรกฎาคม 62 จำนวนผลผลิต.....1200.....ตัน ราคา120,000..... บาท/ตัน

เดือนสิงหาคม 62 จำนวนผลผลิต.....1300.....ตัน ราคา120,000..... บาท/ตัน

เดือนกันยายน 62 จำนวนผลผลิต.....1300.....ตัน ราคา120,000..... บาท/ตัน

กรณีเกิดความเสียหายจากภัยแล้ง/ภาวะฝนทิ้งช่วง คาดว่ามีปริมาณผลผลิตทั้งหมด ประมาณ.....ตัน

ผลผลิตเฉลี่ย.....กก./ไร่ คาดว่าจะออกสู่ตลาด.....ตัน คิดเป็นร้อยละ ของผลผลิตทั้งหมด

- ปัญหา / ความเสี่ยง / แนวโน้มความเสียหาย พบว่า ปัจจุบันมีพื้นที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบภาวะฝนทิ้งช่วง ประมาณ..... ไร่

5.2.4 พาร์มโคนมคาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด

เดือนมิถุนายน 62 จำนวนผลผลิต.....5,677.87.....ตัน ราคา18,790..... บาท/ตัน

เดือนกรกฎาคม 62 จำนวนผลผลิต.....4,848.11.....ตัน ราคา18,900..... บาท/ตัน

- พื้นที่เสี่ยงภัยปานกลาง จำนวน 14 อำเภอ ได้แก่ เมืองขอนแก่น น้ำพอง หนองเรือ ภูเวียง สีชมพู บ้านฝาง เขาสนกวาง ชำสูง หนองนาคำ บ้านแฮด เวียงเก่า แวงน้อย แวงใหญ่ อุดรรัตน์
- พื้นที่เสี่ยงภัยรุนแรง จำนวน 8 อำเภอ ได้แก่ โคกโพธิ์ไชย มัญจาคีรี โนนศิลา บ้านไผ่ เปือยน้อย หนองสองห้อง พระยืน พล

พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย

- พื้นที่เสี่ยงภัยน้อย จำนวน ๖ อำเภอ ได้แก่ กระนวน สีชมพู อุดรรัตน์ เปือยน้อย เขาสนกวาง เวียงเก่า
- พื้นที่เสี่ยงภัยปานกลาง จำนวน ๑๖ อำเภอ ได้แก่ ชนบท ชุมแพ หนองเรือ หนองสองห้อง พล ภูเวียง แวงน้อย พระยืน แวงใหญ่ ภูผาม่าน โคกโพธิ์ไชย หนองนาคำ ชำสูง น้ำพอง บ้านฝาง โนนศิลา
- พื้นที่เสี่ยงภัยรุนแรง จำนวน ๔ อำเภอ ได้แก่ เมือง บ้านไผ่ มัญจาคีรี บ้านแฮด

6.2 การช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ

จังหวัดขอนแก่น พิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรณีฝนแล้ง จำนวน 399,980,595.50 บาท ในพื้นที่ 18 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอบ้านฝาง ภูเวียง เขาสนกวาง หนองนาคำ สีชมพู น้ำพอง ภูผาม่าน ชุมแพ เปือยน้อย บ้านแฮด เมืองขอนแก่น ชำสูง พระยืน มัญจาคีรี เวียงเก่า กระนวน อุดรรัตน์ และหนองเรือ เกษตรกรได้รับความเดือดร้อน 49,113 ราย พื้นที่การเกษตรเสียหายทั้งสิ้น 358,990.50 ไร่ แยกเป็น

1) นาข้าวเสียหาย	347,289.50 ไร่
2) พืชไร่เสียหาย	11,174.00 ไร่
3) พืชสวนและอื่น ๆ เสียหาย	27.00 ไร่

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ

6.7 การช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ.....

6.8 ผลการเฝ้าระวังโรคและแมลงศัตรูสำคัญสร้างการรับรู้ มาตรการเฝ้าระวังและการป้องกันกำจัด โรคใบด่างมันสำปะหลัง และหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด fall armyworm (FAW) โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ สสำรวจและติดตามการระบาด

ที่มา: สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3

6.9 สวัสดิการเพื่อเกษตรกรชาวสวนยาง

เงินช่วยเหลือแก่เกษตรกรชาวสวนยางเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน กรณีสวนยางประสบภัย (อัคคีภัย, วัตภัย, ภัยแล้ง) รายละ 3,000 บาท ปีงบประมาณ 2563 (1 ตุลาคม 2562 - 22 มิถุนายน 2563) ในพื้นที่ 11 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอชำสูง กระนวน อุดรรัตน์ โคกโพธิ์ไชย เมือง ภูผาม่าน น้ำพอง หนองเรือ สีชมพู เขาสนกวาง เวียงเก่า เกษตรกรชาวสวนยางได้รับความเดือดร้อนจำนวน 125 ราย ต้นยางได้รับความเสียหายจำนวน 22,018 ต้น เนื้อที่สวนยางที่ได้รับความเสียหาย จำนวน 289.71 ไร่ รวมเป็นเงินช่วยเหลือแก่เกษตรกรชาวสวนยางจำนวน 375,000 บาท (เงินกองทุนพัฒนายางพาราตามมาตรา 49(5) แห่ง พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทยปี 2558) ที่มา : การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดขอนแก่น

7. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข(ใคร ได้รับผลกระทบ/เดือดร้อนอย่างไร เมื่อใด มีข้อเสนอให้รัฐแก้ไขปัญหาอย่างไร ได้ปฏิบัติการไปแล้วอย่างไร ผลเป็นอย่างไร มีข้อเสนอการแก้ไขปัญหาให้หมดสิ้นไปอย่างไร)

7.1.1 นางสิริลักษณ์ แนวเงินดี ราษฎรอำเภอแวงใหญ่ ร้องเรียนร้องทุกข์ ณ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดขอนแก่น ว่าผู้ร้องเป็นเกษตรกรทำนาปี ปลูกสวนป่าพืชสมุนไพร และเกษตรผสมผสาน ได้รับความเดือดร้อนเนื่องในวันที่ 14 กรกฎาคม 2562 กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้ออำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่นจำนวน 50 ราย ร้องขอรับความช่วยเหลือหญ้าอาหารสัตว์ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของสัตว์เลี้ยง 500 ตัว ซึ่งสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น ได้ประสานศูนย์วิจัยและพัฒนามาตรฐานอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง(คมอ.) และได้นำหญ้าอาหารสัตว์ไปสนับสนุนกลุ่มดังกล่าวแล้ว จำนวน 4,000 กิโลกรัม

7.1.2 ปัญหาที่ดินทำกิน

จังหวัดขอนแก่น โดยคณะกรรมการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าดงลาน อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น มีมติให้ส่งข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการของรัฐ ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าดงลาน อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น จำนวน 2,695 ราย (จากการสำรวจของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ) พร้อมทั้งความเห็นชอบของคณะกรรมการเสนอให้คณะกรรมการร่วมให้ความช่วยเหลือตามอำนาจหน้าที่ต่อไป โดยแยกกลุ่มสถานะความเดือดร้อนของเกษตรกรออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) ครอบครัวที่อาศัยอยู่เดิม จำนวน 476 ครอบครัว 2) ครอบครัวที่อพยพเข้ามา จำนวน 509 ครอบครัว 3) ครอบครัวขยาย จำนวน 1,662 ครอบครัว 4) สถานะอื่น ๆ จำนวน 48 ครอบครัว รวมทั้ง 4 กลุ่ม จำนวน 2,695 ครอบครัว ข้อเสนอเพื่อพิจารณา ให้ยึดแนวทางการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2546 คือให้จัดหาที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดขอนแก่น ในท้องที่อำเภอสีชมพูหรืออำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ให้แก่ราษฎรครอบครัวอยู่เดิม ครอบครัวอพยพและครอบครัวขยาย จำนวน 2,647 ราย ส่วนราษฎรอีกจำนวน 48 ราย ไม่ได้รับผลกระทบจาก โครงการป่าดงลาน จึงเสนอให้คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม กรณีจัดหาที่ดินทำกินให้แก่ราษฎรทั้ง 2,647 ราย ไม่ได้ ขอให้จ่ายเป็นเงินชดเชยพิเศษแทนการจัดหาที่ดินครอบครัวละ 15 ไร่ และหาราษฎรรายใดได้รับการช่วยเหลือ เรื่องที่ทำกินไปแล้ว จำนวน 7.5 ไร่ ให้ชดเชยให้ครบ 15

เนื่องจากกรณีปัญหาที่ดินทำกินในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าดงลาน อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น มีความซับซ้อนและใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานยาวนาน ผู้เกี่ยวข้องที่ทราบข้อมูลมีน้อย จึงทำให้ข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องสำหรับใช้อ้างอิงหายาก

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ

8. ปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยง/ความท้าทาย ต่อการปฏิบัติราชการด้านการเกษตรของจังหวัด และข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง (ระบบการบริหารงานภายในจังหวัด/การบริหารงบประมาณของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์/บุคลากร/ข้อจำกัดด้านสภาพพื้นที่และสังคมวัฒนธรรม)

****ข้อมูล ณ วันที่ 5 ก.ค. 63****